

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף מוד

משנה: מותר לטלטל נר חדש שלא השתמשו בו מעולם אבל לא נר ישן משום שהוא מוקצה מחמת מיאוס. נר הוא הכלי שנותנים בו את השמן והפתילה, ובזמנם הנר היה עשוי בדרך כלל מחרס והוא היה נמאס לאחר שהשתמשו בו.

לדעת רבי שמעון מותר לטלטל את כל הנרות חוץ מנר שעדיין דולק שאסור לטלטלו שמא הוא יכבה.

גמרא: שיטות שונות באיסור מוקצה:

- לדעת רבי יהודה - מותר לטלטל נר חדש שלא השתמשו בו מעולם אבל לא נר ישן משום שהוא "מוקצה מחמת מיאוס".
- לדעת רבי מאיר - מותר לטלטל את כל הנרות חוץ מנר שהדליקו בו בשבת וז שאסור אפילו לאחר שכבה, משום שלשיטתו אין דין "מוקצה מחמת מיאוס" אבל יש דין של "מוקצה מחמת איסור", ולכן היות והנר הוקצה בבין השמשות כשדלק הוא הוקצה לכל השבת.
- לדעת רבי שמעון - מותר לטלטל את כל הנרות חוץ מנר שעדיין דולק, אבל לאחר שכבה מותר לטלטלו, משום שאין הוא סובר שמתוך שהוקצה בבין השמשות הוקצה לכל השבת. אבל כוס וקערה ועששית שהדליק בהם אסורים בטלטול. וההבדל בין נר שכבה שמותר לטלטלו לכוס קערה ועששית שאסורים בטלטול הוא משום שבנר יש מעט שמן ודעתו להשתמש בשמן לאחר שיכבה הנר, אבל בכוס קערה ועששית יש הרבה שמן ואין דעתו עליהם שיכבו במהלך השבת.
- לדעת רבי אלעזר בן רבי שמעון - מותר ליהנות מהשמן הנמצא בנר שהולך וכבה מעצמו ולכן אין בזה משום איסור מכבה, וכן מותר ליהנות מהשמן המטפטף מהנר אפילו בעודו דולק.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

לדעת רבי יהודה מותר לטלטל נר ממתכת היות והוא אינו מאוס, חוץ מנר שהדליקו בו באותה שבת - שאסור.

מיטה שייחד אותה להניח עליה מעות: למסקנת הגמרא: מיטה שייחד אותה בשביל להניח עליה מעות (= שהם מוקצה), אם אכן הניח עליה מעות אפילו ביום חול הרי המיטה אסורה בטילטול אף אם כעת בשבת אין עליה מעות, משום שהיא הוקצתה לאיסור. ואם לא ייחד אותה למעות, אם יש עליה מעות בשבת אסור לטלטלה, ואם אין עליה מעות מותר לטלטלה. ואם היו עליה המעות כל בין השמשות, המיטה אסורה בטילטול אפילו אם אין עליה מעות כעת, משום שמתוך שהוקצתה בבין השמשות הוקצתה לכל השבת.

מוכני: מוכני הוא אופן (= גלגל) של עגלה מעץ עם מחיצות העשויה להסיע בה אנשים, ונאמרו בזה דינים שונים לגבי דיני טומאה וטהרה. ומה שנוגע לעניין שבת הוא: שאפילו אם היו על העגלה מעות כל בין השמשות - מותר לטלטל את העגלה בשבת ולא כפי שאמרנו לגבי מטה שהיו עליה מעות בבין השמשות שאסור לטלטלה?

